Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Ізяславського районного суду Хмельницької області
26.10.2026

місто Хмельницький, 2026 рік

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 26.10.2026 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування Ізяславського районного суду Хмельницької області (далі – суд, установа).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Халікова Анастасія Ігіталіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Шейгец Оксана Миронівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Касянюк Алла Анатоліївна, громадський монітор;

Романюк Юлія Вікторівна, громадський монітор.

Загальна інформація.

Суд розташований за адресою вул. Незалежності, 3, м. Ізяслав, Шепетівський район, Хмельницька область, 30300.

Керівництво суду: Голова суду – Пашкевич Роман Володимирович.

Керівник апарату суду – Виноградова Тамара Леонідівна.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», об’єкт відвідування є судом першої інстанції та здійснює правосуддя у порядку, встановленому законом. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Суд розміщено у двоповерховій адміністративній будівлі (фото 1). На вході до приміщення суду є інформація про найменування судового органу.

Охорона приміщення суду та пропускний режим до суду здійснюється працівниками територіального підрозділу Служби судової охорони України. Пропускний пост знаходиться на першому поверсі суду.

У приміщенні суду, у коридорі першого поверху, встановлені інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правничої допомоги, правила та обов’язки учасників судових процесів тощо (фото 2).

Штатна чисельність апарату суду становить 24 штатні одиниці. Судочинство у суді здійснюють 6 суддів. У суді облаштовано три зали судових засідань, один з яких для розгляду кримінальних справ (фото 3,4). Один зал судових засідань розміщений на другому поверсі будівлі суду.

Відповідно до вимог Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 №175 (далі - ДБН В.2.2-26:2010) зал судових засідань для розгляду кримінальних справ обладнаний загородженням зі

спеціального захисного скла для розміщення підсудних (засуджених), лава для розміщення підсудних (засуджених) осіб прикріплена до підлоги (фото 5).

Вікна залу для розгляду кримінальних справ обладнані заґратованими решітками та обладнані системою відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

Підсудним (засудженим) забезпечено доступ до питної води, встановлено кулер з питною водою (фото 6).

У приміщенні суду відсутня власна захисна споруда цивільного захисту. Водночас 14.05.2026 між судом та комунальним підприємством «Житлокомунсервіс» Ізяславської міської ради укладено договір про спільне використання захисної споруди цивільного захисту. У приміщенні суду розміщено інформаційні вказівники, що інформують про місце розташування укриття (фото 7).

Приміщення суду на першому поверсі облаштоване з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Зокрема, вхід обладнаний пандусом, сходи мають контрастне маркування (фото 1), розміщені інформаційні таблички зі шрифтом Брайля як про назву суду, так і про кабінети та зали судових засідань (фото 8), а санітарно-гігієнічне приміщення пристосоване для користування особами з інвалідністю, зокрема тими, які пересуваються на кріслах колісних (фото 9).

На посту охорони та в кабінеті керівника апарату суду розміщені належним чином укомплектовані аптечки для надання першої невідкладної (домедичної) допомоги (фото 11, 12).

Скарг від підсудних (засуджених), адмінарештованих осіб на умови тримання та неналежне поводження, за інформацією керівника апарату суду, на адресу суду протягом 2024-2026 років не надходило. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваного під час перебування у суді також не зафіксовані.

На момент відвідування в приміщенні суду не перебували під вартою обвинувачені (підсудні) чи засуджені.

Попередні зауваження.

Відвідування суду групою НПМ здійснювалось вперше.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог пункту 6.5.2. ДБН В.2.2-26:2010, де визначено, що кількість камер для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Беручи до уваги викладене, в зазначеному суді, де розташовано один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано три камери.

Натомість в суді не облаштовано жодної камери для тримання підсудних (засуджених) площею 4 м^2. За таких обставин в суді не може забезпечуватись

роздільне розміщення чоловіків і жінок, дорослих і неповнолітніх, а також інших осіб відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про попереднє ув'язнення».

Незабезпечення належними умовами підсудних (засуджених) призводить до порушення їх прав на гідні умови тримання під час перебування.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

2. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 у приміщенні суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими), що унеможливлює реалізацію їх права на захист.

Таке спілкування відбувається у залі судового засідання, чим не забезпечується його конфіденційність. Зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини і виплатою Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху. Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

Інші порушення (стаття 25 Загальної декларації прав людини).

3. Установлено факт порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 13 Інструкції, а саме: у суді відсутній ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, у зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються через загальний вхід до будівлі суду, що призводить до порушення їх прав та прав оточуючих на безпеку (фото 10).

Окрім того, по маршруту конвоювання підсудних відсутні кнопки звукової сигналізації, що є порушенням пунктів 13 Інструкції та вимог підпункту 7.1.9 ДБН В 2.2 2.6:2010.

4. Відповідно до пункту 5.11 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 14 Інструкції з організації конвоювання, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), для заїзду спеціального автотранспорту варти та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених обладнується бокс.

При неможливості обладнання боксу обладнується огороджена стоянка для спеціального автотранспорту варти біля зовнішнього спеціального входу та забезпечується вільний під'їзд до неї.

Однак під час відвідування встановлено, що у суді відсутні як бокс, так і огороджена стоянка для спеціального автотранспорту варти.

5. Відповідно до вимог пункту 6.5.1 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 9 Інструкції, у будівлі суду має бути забезпечено належне облаштування приміщень для розміщення підсудних (засуджених) та конвою.

Пунктом 6.5.1 ДБН В.2.2-26:2010 передбачено, що до складу групи приміщень для підсудних (засуджених) та конвою належать, зокрема, камери для підсудних (засуджених), приміщення для конвою та санітарні вузли.

Утім, під час здійснення відвідування встановлено, що у будівлі суду відсутні приміщення для розміщення підсудних (засуджених), приміщення для конвою та санітарні вузли.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Хмельницькій області та Ізяславському районному суду Хмельницької області відповідно до компетенції:

1. Вжити заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків, що призводять до недотримання прав людини під час перебування обвинувачених (підсудних), засуджених у приміщенні суду.

2. Вжити заходів щодо забезпечення у суді кількості камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м^2 виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ.

3. Вжити заходів щодо облаштування у суді належного приміщення для конвою, а також окремого санітарного приміщення для підсудних (засуджених).

4. Обладнати у суді бокс, або огороджену стоянку для заїзду спеціального автотранспорту варти та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних).

5. Вжити заходів щодо облаштування ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ.

6. Вжити заходів щодо розміщення по маршруту конвоювання підсудних кнопки звукової сигналізації.

7. Вжити заходів щодо облаштування у суді окремої кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими).

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ,
головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини **Анастасія ХАЛІКОВА**

Фото до Звіту

Фото 1

Фото 2

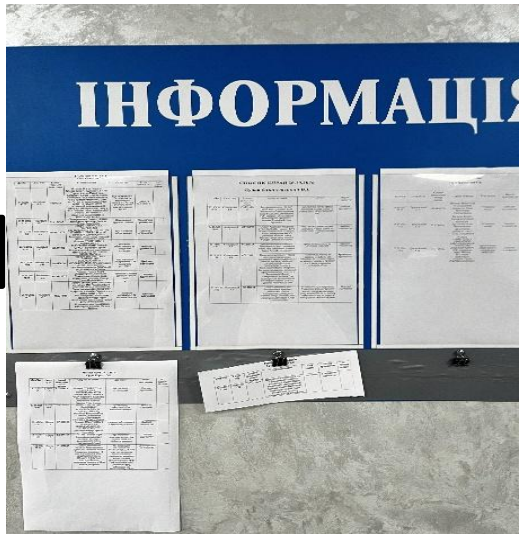

Фото 3

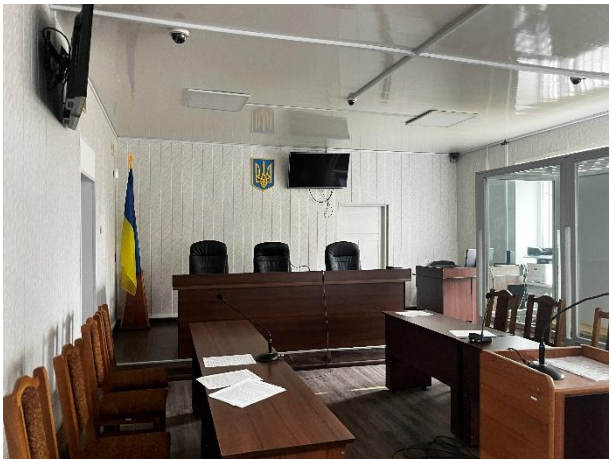

Фото 4

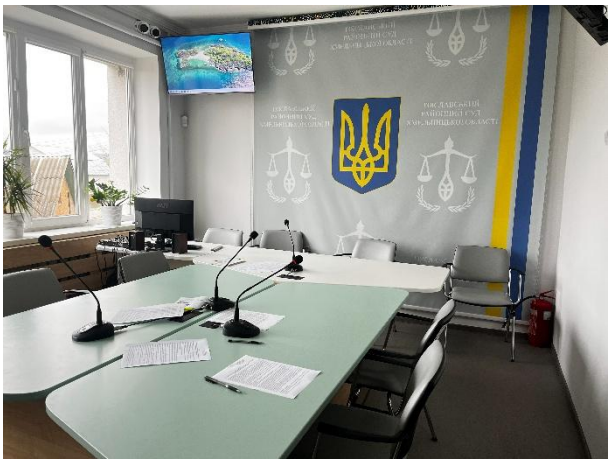

Фото 5

Фото 6

Фото 7

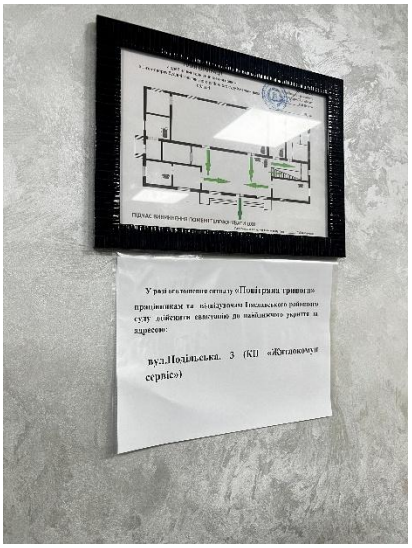

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

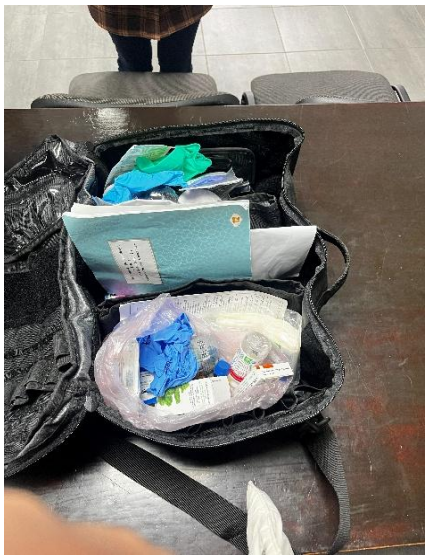

Фото 12

